

Mana vectēva stāsts un atmiņas par barikādēm

1991. gada 13. janvāris. Visi brīvprātīgie latvieši tika sadalīti pa diviem autobusiem, kurā katrā pietika vietas aptuveni trīsdesmit cilvēkiem. Autobusā atrados arī es, kopā ar saviem biedriem no Padomju zemnieku saimniecības „Medze”. Mēs braucām no Liepājas uz Rīgu, uz apsargājamajiem objektiem. Autobusi kursēja ik pēc trīs dienām. Mums Rīgā bija paredzēts uzturēties no 13.-16.janvārim. Starp cilvēkiem autobusā valdīja satraukums, jo mums visiem bija zinām par nesenajiem notikumiem Viļņā, kā arī māca neziņa par to, kāds liktenis var sagaidīt mūs. Bet mēs visi to vēlējāmies!

Man un biedriem no „Medzes” tika uzticēts apsargāt Vecrīgu. Mēs no tagadējās Latvijas Bankas ēkas novērojām ielas posmu no Vanšu tilta lejas daļas centra pusē, līdz Torņa un Jēkaba ielai. Ja tiktu manīta kāda masveida, interfrontiešu, kustība pāri tiltam, tad man, kā Padomju zemnieku saimniecības „Medze” ļaužu vadītājam, būtu jāsteidzas ziņot štābam, kurš atradās ēkā pretī Saeimas namam. Šajās dienās bija paredzēts interfrontiešu mītiņš Ļeņina stadionā, tāpēc mums visiem bija jābūt ļoti vērīgiem. Satraukumu radīja ne tikai šī uzdevuma uzkrātā atbildība, bet arī tas, ka tajā laikā mums nebija pieejas ieročiem. Neviens arī mums tos nenodrošināja. Kādam retajam varbūt bija kāda medību bise vai kāds pašizgatavots ierocis, piemēram, atceros, ka daži bija ar naglām caurdūruši rungas. Tagad atskatoties diez vai kāds no mūsējiem ar šādu runguli būtu bijis spējīgs stāties pretī Padomju armijas ieročiem. Par laimi manā dienēšanas laikā nenācās doties kaujās vai ziņot par kādām masveidu kustībām, kā arī Ļeņina laukumā paredzētais mītiņš tika atcelts. Karstākie notikumi sākās tikai divdesmitajos datos.

Es atceros, ka kaut kādā brīvākā brīdī, es biju aizgājis arī līdz Doma laukumam. Ap to, no lieliem betona blokiem, bija izveidotas barikādes. Bloki bija ļoti smagi un salikti blakus tik cieši, ka caur tiem varēja izspraukties tikai pa vienam cilvēkam, šādi liedzot lielām masām iekļuvi teritorijā. Iekšā atradās uguns kuri, ap kuriem tupēja un no aukstuma sildījās cilvēki. Lai gan mēs paši bijām parūpējušiem par ēdamo, mājās sasmērējot dažādas maizītes, mūs ar siltu tēju un ēdienu apgādāja arī vietējie iedzīvotāji. Spilgti atceros, ka to starpā bija arī krievu tautības cilvēki.

Atminoties barikādes, visvairāk atmiņā ir palicis nevis lielais sals vai Vanšu tilta vērošana no Latvijas bankas ēkas, bet gan sajūta, ko radīja cilvēki. Tā bija vienotība, drosme un ticība. Sajūta, ka doma par Latvijas neatkarību var būt patiesa. Visus vadīja tikai viena doma – Latvijas neatkarības atgūšana!

- Kad barikādes beidzās novados sāka veidot zemessardzes bataljonus. Mans opis bija viens no pirmajiem, kurš iestājās 44. Bataljonā Liepājā.
- 2000. gadā viņam tika pasniegts ordenis un pateicība, par viņa dalību barikādēs.

E. Liepa